

मुंबई शहर जिल्हा व मुंबई उपनगर जिल्हा
या क्षेत्रातील नगर भूमापन नकाशांचे
डिजीटायझेशन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राभूअ-२०१६/फास ७६/ प्र. क्र. ३६९ /ल-१
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक:- ३१ मार्च, २०१७

- संदर्भ:-** (१) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे यांचेकडील पत्र क्र. ना.भू.१/ मुंबई/नकाशे डिजीटायझेशन/२०१७, दि. १७/१/२०१७.
- (२) मा. मुख्य सचिव (महाराष्ट्र राज्य) यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समितीच्या दि. २७/०१/२०१७ रोजी झालेल्या १०९ व्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- (३) माहिती तंत्रज्ञान विभागाचे पत्र क्रमांक: सेतू.महा.नि.प्र.क्र. ३५/२०१७/३९, दि. २०/०३/२०१७.

प्रस्तावना :-

"ईज ऑफ डुईंग बिजनेस" (Ease of Doing Business) अंतर्गत केंद्र शासन व राज्य शासनाकडून करण्यात येणाऱ्या विविध प्रयत्नांमध्ये भूमि अभिलेख विभागाकडील अभिलेखांचे डिजीटायझेशन करून ते नागरिकांना ऑनलाईन उपलब्ध करून देणे याचाही समावेश आहे. त्याअनुषंगाने मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्हा येथील नगर भूमापन नकाशांचे डिजीटायझेशन करण्याचे काम महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन सेंटर, नागपूर या राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील संस्थेमार्फत करून घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या बाबतचा संदर्भ क्र. १ वरील पत्रान्वये जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांच्याकडून प्राप्त प्रस्ताव मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीपुढे दि. २७/०१/२०१७ रोजी सादर करण्यात आला असता सदर समितीने त्यास मान्यता दिली आहे. त्याअनुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे:-

शासन निर्णय:-

०१. मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्हा येथील नगर भूमापन नकाशांचे डिजीटायझेशन करण्याचे काम महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन सेंटर (MRSAC), नागपूर या महाराष्ट्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील संस्थेस सुपुर्द करण्यात येत आहे. या कामात खालील बाबींचा अंतर्भाव राहील:-

- (i) मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील नगर भूमापन नकाशांचे स्कॅनिंग, डिजीटायझेशन आणि जीओ रेफरेंसिंग (geo-referencing) करणे. या अंतर्गत मुळ नगर भूमापन नकाशांबरोबरच इतर नकाशे जसे, भूसंपादन मोजणी नकाशे, पोटहिस्सा मोजणी नकाशे, बिनशेती मोजणी नकाशे हे देखील द्वितीय स्तरामध्ये डिजीटायझ करणे व ते मूळ भूमापन नकाशात स्वतंत्र लेअर मध्ये बसविणे. तसेच सदर नकाशात सद्यस्थिती बसवून ते अद्यावत करणे.

(ii) खालील बाबींसाठी जीआयएस आधारित परिपूर्ण आज्ञावली (GIS based software Application) विकसित करणे :-

(अ) संगणकीकृत अधिकार अभिलेख/ मिळकत नोंदवह्या आणि नकाशे हे एकमेकांशी संलग्नित करणे.

(ब) नागरिकांना खालील ऑनलाईन सेवा पुरविणे-

- डिजिटाइज्ड नगर भूमापन नकाशे ऑनलाईन पहाण्यासाठी व डाऊनलोड करण्यासाठी उपलब्ध करणे, सदर नकाशे डिजिटाइज्ड स्वरूपात व इमेज स्वरूपात अशा दोन प्रकारात वेगवेगळ्या फी सह “आपले सरकार” या पोर्टलवर उपलब्ध करून देणे.

- अर्ज करणा-या नागरीकांना पेमेंट गेट वे उपलब्ध करणे.

(क) नागरिकांसाठी तक्रार निवारण व्यवस्था उभारणे.

(iii) सदर संगणक प्रणालीची लिंक शासनाच्या संबंधित विभागांना, तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिका व अन्य नियोजन प्राधिकरणांना जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे निश्चित करतील किंवा ठरवून देतील त्याप्रमाणे उपलब्ध करून देणे व “आपले सरकार पोर्टल” सोबत जोडणी करणे.

०२. या प्रकल्पाची व्याप्ती खालील प्रमाणे राहिल :-

अ क्र	कार्यालय	मुळ आलेख		भूसंपादन मोजणी शीट		अ आलेख पोटहिस्सा / बिनशेती		शेरा
		एकूण संख्या	पाने	एकूण संख्या	पाने	एकूण संख्या	पाने	
	अभिलेखा ची साईज	AO		AO		AO		
१	२	३	४	९	१०	११	१२	१३
१	मुंबई उपनगर	६२८६	०	१८३१	१८३१	९८५६	९८५६	
२	मुंबई शहर	मुळ आलेख -७९० दु.शि.ट -२८६	०	-	-	-	-	
एकूण		७३६२	०	१८३१	१८३१	९८५६	९८५६	

०३. सदर प्रकल्पासाठी अंदाजित रु.६,६६,८६,१६५/- इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. याचा तपशील **परिशिष्ट "अ"** प्रमाणे आहे.

०४. सदर प्रकल्पावर होणारा संभाव्य खर्च रु. ६,६६,८६,१६५/- हा माहिती तंत्रज्ञान विभागाच्या अखत्यारीतील राज्य सेतू निधीतून करण्यात यावा. या प्रयोजनासाठी आवश्यक असणाऱ्या निधीपैकी ९०% रक्कम आगाऊ स्वरूपात तसेच उर्वरीत १०% रक्कम सदर काम पूर्ण झाल्याबाबत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांनी प्रमाणित केल्यानंतर महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन सेंटर, नागपूर यांचेकडे वर्ग करण्याची कार्यवाही माहिती तंत्रज्ञान विभागाने करावी.

०५. प्रस्तुत शासन निर्णयात नमूद करण्यात आलेल्या सर्व कामांचा समावेश स्पष्टपणे कार्यादेशात करण्याची दक्षता जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे

यांनी घ्यावी. “ईज ऑफ डुईंग बिजनेस” अंतर्गत बृहन्मुंबई मधील मिळकतींची माहिती व नकाशे हे ऑनलाईन पध्दतीने जनतेस उपलब्ध करून देण्यासाठी तातडीने योग्य ती कार्यपध्दती राबविणे आवश्यक असल्याने मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यांतील सर्व नगर भूमापन नकाशांचे डिजीटाईजेशन ३ महिन्यात पूर्ण करण्यात यावे.

०६. प्रस्तुत निधीच्या विनियोगाबाबत आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांनी महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन सेंटर नागपूर कडून प्राप्त करून शासनास वेळोवेळी सादर करावीत.

हा शासन निर्णय उच्चाधिकार समितीच्या दि. २७/०१/२०१७ रोजी झालेल्या १०९ व्या बैठकीत देण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार तसेच माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय यांचेकडील अनौसं. क्र. २५७, दि. ९.०३.२०१७ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१७०३३११३३०१२८३१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ संतोष भोगले)

शासनाचे उप सचिव,

प्रत

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
६. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग/नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (मा.तं), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
९. महानगर आयुक्त, महाराष्ट्र महानगर क्षेत्र विकास प्राधिकरण, वांद्रे, मुंबई
१०. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, मुंबई
१२. नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे
१३. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर/ जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा
१४. संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. उप महानिदेशक, राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र, पुणे
१६. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/नागपूर
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/नागपूर

१८. संचालक, महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन सेंटर, नागपूर
१९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
२०. राज्य सूचना विज्ञान अधिकारी, राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र, मुंबई
२१. कार्यासन अधिकारी, ब-१ व ब-२, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२२. निवड नस्ती ल-१.

परिशिष्ट - "अ"

**मुंबई शहर जिल्हा व मुंबई उपनगर जिल्हा येथील नगर भूमापन नकाशांचे डिजीटायजेशन
प्रकल्पाला लागणा-या संगणकीय हार्डवेअर व इतर अनुषंगीक बाबींवरील खर्च :-**

Chart- I - Cost Of Digitization of maps

Sr. No	Particulars	Amount (Rupees)
1	Satellite Data	NIL
2	GCP Collection and Geo. referencing Satellite Data	1,50,000
3	Scanning of City Survey Maps, Digitization and Geo. referencing (Original Plan) – 6286 maps for Mumbai Suburban District and 1076 maps for Mumbai City District Total Maps = 7362	1,32,51,600
4	Scanning of maps of acquisition of lands, digitization and Geo. referencing thereof	20,14,100
5	Scanning of non-agriculture measurement maps, and sub-division maps, digitization and Geo. referencing thereof	1,08,41,600
6	GIS Associate for 2 years	19,20,000
7	Administration, Travelling and other expenses (5%)	14,08,865
	Total	2,95,86,165

Chart- II - Cost Of Software and Hardware

Sr. No	Particulars	Activity	Amount (Rupees)
1	Servers	3 Applications servers, 1 Data Base server, 3 ArcGIS servers, 1 Security Server	56,00,000 (Or To be provided by SDC)
2	Development Hardware	LAN, Firewall, Load Balancer, Anti-Virus, Router, Storage, Rack etc.	25,00,000 (Or To be provided by SDC)
3	Backup	Back Up / Restore Solution (Hardware and Software)	15,00,000 (Or To be provided by SDC)
4	Software	PostgreSQL Enterprise Edition ArcGIS Server (3 Servers)	5,00,000 2,10,00,000
5	Application Development	As envisaged in the scope of work	60,00,000
	Total		3,71,00,000
	Grand Total (Chart I + Chart II)		6,66,86,165